उपसंहरति एषइति ॥ त्रिषुलोकेषुधर्मज्ञकर्मभिःकैःसमन्वितेतिप्रश्नोत्तरतया वक्तव्यस्यधारणरूपगंगाचरितस्यशेषतया शैलपुत्र्याविस्तारोनिवेदितः प्रकृतंप्रश्नोत्तरंवक्तुंप्र तिजानीते गंगायाइति ॥ प्रभवमितिछांदसोऽह्रस्वः ऐशतेजोधारणरूपंप्रभावमित्यर्थः ॥२७॥ इतिरामाभिरामेश्रीरा०षट्त्रिंशःसर्गः ॥३६॥ ॥७॥ ॥७॥ देवे शिवे ॥ सेंद्राः देवाइतिशेषः ॥ साग्निपुरोगमाः अग्निनापुरोगमेनसहिताइत्यर्थः ॥ सेंद्राःसर्षिगणाःपुराइतिक्वचित्पाठः ॥ १ ॥ अत्रसुराःसर्वेइतिपुनरुक्तं अतःपाठांतर

एषतेविस्तरोरामशैलपुत्र्यानिवेदितः॥ गंगायाःप्रभवंचैवशृणुमेसहलक्ष्मण ॥ २७॥ इत्यार्षेश्रीमद्रामायणेवाल्मीकीयेबालकांडे षट्त्रिंशःसर्गः ॥३६॥ ॥७॥ ॥७॥ तप्यमानेतदादेवेसेंद्राःसाग्निपुरोगमाः॥ सेनापतिमभीप्संतःपितामहमुपा गमन् ॥१॥ ततोऽब्रुवन्सुराःसर्वेभगवंतंपितामहं॥ प्रणिपत्यसुरारामसेंद्राःसाग्निपुरोगमाः॥२॥ येनसेनापतिर्देवदत्तोभगवतापुरा॥ सतपःपरमास्थायतप्यतेस्मसहोमया॥ ३॥ यदत्रानंतरंकार्यंलोकानांहितकाम्यया॥ संविधत्स्वविधानज्ञत्वंहिनःपरमागतिः॥ ४॥ देवतानांवचःश्रुत्वासर्वलोकपितामहः॥ सांत्वयन्मधुरैर्वाक्यैस्त्रिदशानिदमब्रवीत्॥५॥ शैलपुत्र्यायदुक्तंतन्नप्रजाःस्वासुपत्निषु ॥त स्यावचनमक्लिष्टंसत्यमेवनसंशयः॥ ६॥ इयमाकाशगंगाचयस्यांपुत्रंहुताशनः॥ जनयिष्यतिदेवानांसेनापतिमरिंदमं॥ ७॥

मन्वेषणीयं ॥ द्वितीयार्धेसुरारामेतिपाठः रामसंबोधनंचैतत् ॥ २ ॥ येनरुद्रेणसेनापतिर्बीजात्मनादत्तः सपरमास्थाय परंमौनमंगीकृत्य ॥ तपः तप्यते अनुतिष्ठति ॥३॥ अ नंतरं बीजदातुरुपरमानंतरं यत्कार्यं पुत्राकारसंपत्तयेविधेयं तत्संविधत्स्व ॥ ४ ॥ सांत्वयन् ॥ इष्टकार्यालाभखिन्नानितिशेषः ॥ ५॥ यत् यस्मात् शैलपुत्र्या अप्रजाभवि ष्यथेत्युक्तं तत् तस्मात् युष्माकंस्वासुपत्निषु नप्रजाः संतीतिशेषः ॥ पत्निष्वितिऽह्रस्वत्वंछांदसं ॥ यतस्तस्यावचनमक्लिष्टं अमोघं ॥ एवंचप्रजास्यथेतिपाठकल्पनाछांद सत्वकल्पनाचविफलैव ॥ ६ ॥ तर्हिकागतिस्तत्राह ॥ इयमिति ॥ यस्यांहुताशनः पुत्रंजनयिष्यति सेयंआकाशगंगाआस्तेइतिशेषः ॥ ७ ॥